

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 10C/78/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4218204833
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Monika Czafiková
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2018:4218204833.1

Uznesenie

Okresný súd Komárno v právnej veci navrhovateľa: F. V. A., J. XX.XX.XXXX, Y. G. H.. J. XXXX/X, H., Y.Č.. V. O. J. O. XX, E., P., Q. N., zast.: JUDr. Angelika Ciriaková - JUSTITIA - AC, IČO: 10 869 115, Radničná 21, Filakovo, proti odporkyne: D. A., J. XX.XX.XXXX, G. S. H., Y.Č.. H.. J. XXXX/X, H., Q. V., opatrovníčka plnoletého zdravotne postihnutého dieťaťa: V. A.Á., J. XX.XX.XXXX, G. H.. J. XXXX/X, H., v konaní o určení povinnosti, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Dňa 29.10.2018 bola na tunajší súd doručená žaloba o určení povinnosti žalovanej a súdnej ochrany žalobcu vo veci styku s plnoletým ťažko zdravotne postihnutým synom spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľ uviedol, že v spore ide o plnoletého syna navrhovateľa a odporkyne, ktorý je vzhľadom k jeho ťažkému zdravotnému postihnutiu odkázaný na opateru a starostlivosť poskytovanú t.č. jeho matkou - odporkyňou. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno č. KN1/OPPnKaPČ/SOC/2017/31686-5 zo dňa 08.02.2017 bol priznaný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím pre syna. Manželstvo navrhovateľa a odporkyne bolo rozsudkom Okresného súdu Komárno sp. zn. 12Pc/4/2017 zo dňa 05.10.2017 rozvedené. Navrhovateľ po rozvode manželstva a odsťahovaní sa zo spoločnej domácnosti a zo svojej nehnuteľnosti nemal žiadnu možnosť až do súčasnosti sa stretnúť so synom, hovoriť s ním, či kontaktovať ho, a to aj napriek vynaloženému úsiliu a snahe. Ešte pred rozvodom manželstva navrhovateľ čestným prehlásením umožnil odporkyni užívanie a nerušené bývanie vo svojej nehnuteľnosti, ktorú odporkyňa užíva spolu so synom a svojim priateľom. Navrhovateľ nemá možnosť dostať sa do predmetnej nehnuteľnosti, čo by využil výlučne na návštevu syna a osobné stretnutie s ním. Odporkyňa navrhovateľa pri každej jednej snahe stretnúť sa synom slovné napáda, bráni mu v styku so synom. Navrhovateľ sa snažil so synom rozprávať aspoň telefonicky, z toho dôvodu mu kúpil mobil spolu so sim kartou, avšak aj táto snaha bola zo strany odporkyne zrušená a zakázaná aj napriek tomu, že syn bol šťastný a chce sa s otcom stretávať aj napriek zákazom odporkyne. Odporkyňa odmieta navrhovateľovi podávať informácie o synovom zdravotnom stave, štúdiu, pokrokoch a celkovom stave. Syn denne navštevuje školu, navrhovateľ sa snažil stretnúť sa s ním aj v škole, na krátko sa aj stretli, syn bol šťastný, odporkyňa však bez ohľadu na synovu vôľu toto stretnutie rázne telefonicky prostredníctvom pedagóga a riaditeľky školy zakázala, na druhý deň s výhovorkou choroby syna nepustila do školy len z dôvodu, aby sa nestretol s otcom. Do dňa podania žaloby niet žiadneho právneho titulu alebo zákazu stretávania sa otca so synom, ktoré chovanie odporkyne v prvom rade ubližuje psychicky vo vývoji a rozvoji ťažko zdravotne postihnutého syna. Navrhovateľ žije v zahraničí, svoje práva aj povinnosti si však voči synovi chce uplatniť a plniť aj naďalej. Navrhovateľ pravidelne prispieva na výživu syna vo výške 60,00 eur mesačne. Navrhovateľ využil aj inštitút mediácie, dohodu formou mediácie však odporkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu kategoricky odmietla. Taktiež nedošlo k dohode ani pri snahe navrhovateľa spôsobom osobného stretnutia resp. dožadovania sa svojich práv formou sms práv

resp. telefonicky s odporkyňou. Navrhovateľ má za to, že konfrontačné správanie odporkyne nie je na prospech ťažko zdravotne postihnutého syna a preto vyriešenie predmetného sporu medzi osobami, ktoré majú vplyv na výchovu a starostlivosť ťažko zdravotne postihnutého syna je nevyhnutné. V danej veci prevláda neschopnosť odporkyne vzájomne komunikovať s navrhovateľom o záujmoch a potrebách ťažko zdravotne postihnutého syna a teda je tu naliehavý právny záujem o určenie, či tu právo je alebo nie je. Navrhovateľ preto navrhol, aby súd neodkladným opatrením dočasne upravil pomery účastníkov a upravil styk navrhovateľa s ťažko zdravotne postihnutým synom tak, že navrhovateľ je oprávnený stretávať sa s ťažko zdravotne postihnutým synom vždy počas sviatkov minimálne 2 dni, školských prázdnin minimálne 1 týždeň a počas pobytu navrhovateľa na území Slovenskej republiky minimálne 1 deň vždy po predchádzajúcom oznámení vopred matke - opatrovateľke syna. Zároveň žalobca žiadal, aby súd odporkyňi uložil povinnosť raz za mesiac podať písomné informácie formou e-mailu, resp. sms správ navrhovateľovi o zdravotnom, psychickom stave a študijných výsledkoch ťažko zdravotne postihnutého syna, ako aj povinnosť syna na stretnutie s navrhovateľom vo vopred dohodnutom čase včas a riadne pripraviť a navrhovateľovi odovzdať. Žalobou vo veci samej sa navrhovateľ v rovnakom znení ako neodkladným opatrením domáha úpravy styku s plnoletým synom a uloženia povinnosti odporkyňi informovať navrhovateľa o synovi a pripraviť syna na styk s navrhovateľom. K svojmu návrhu navrhovateľ pripojil: návrh - dohodu o riešení sporu mediáciou zo dňa 13.04.2018, oznámenie Oddelenia cudzineckej polície PZ Nové Zámky o odhlásení odporkyne z adresy zo dňa 11.04.2018, rodný list plnoletého dieťaťa, rozsudok Okresného súdu Komárno sp. zn. 12Pc/4/2017 zo dňa 05.10.2017, čestné prehlásenie navrhovateľa zo dňa 30.11.2016, notársku zápisnicu zo dňa 28.04.2014 obsahujúcu dohodu o zúžení zákonom určeného rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva manželov, oznámenie o zaradení navrhovateľa do evidencie uchádzačov o zamestnanie zo dňa 06.02.2017, potvrdenie o návšteve školy.

3. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

4. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa § 325 ods. 2 CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

- a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,
- b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,
- c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,
- d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,
- e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia,
- f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje,
- g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,
- h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

6. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

7. Podľa § 326 ods. 2 CSP k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

8. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej

starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

9. Podľa § 25 ods. 1 a 2 zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

10. Citovanými zákonnými ustanoveniami upravujúcimi neodkladné opatrenie je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je súd povinný vykonávať dokazovanie výsluchom účastníkov, vychádza z preukázaných, alebo aspoň osvedčených základných skutočností potrebných pre záver o ohrozenom záujme. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má však len dočasný charakter, obmedzuje sa len na dosiahnutie neodkladných účinkov, neprejudikuje výsledok konania pred súdom.

11. Súd môže nariadiť neodkladné opatrenia v dvoch prípadoch, a to, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Pred nariadením neodkladného opatrenia súd posudzuje, či: a) je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, b) navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti), c) uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti), d) navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, e) právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), f) sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Neodkladné opatrenie možno nariadiť pred začatím konania, a to aj bez potreby následnej žaloby, počas konania vo veci samej, ako aj po právoplatnom skončení konania vo veci samej. Pred nariadením neodkladného opatrenia súd vychádza z jeho vymedzenia uvedeného v návrhu a skúma, či je dostatočne dôvodný, taktiež skúma skutkové okolnosti vzťahujúce sa na rozsah navrhovaného opatrenia.

12. V danom prípade sa navrhovateľ domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd upravil výkon rodičovských práv a povinností k plnoletému dieťaťu v rozsahu úpravy styku navrhovateľa k dieťaťu, ako aj uloženia povinnosti odporkyňa podávať informácie o plnoletom dieťati navrhovateľovi. Návrh odôvodnil navrhovateľ tým, že aj keď v danom prípade ide už o plnoleté dieťa, ide o dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím, pričom odporkyňa ako rodič, ktorý toto dieťa opatruje, navrhovateľovi bráni v styku a v kontakte s dieťaťom. Súd po preskúmaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dospel k návrhu, že tento nie je dôvodný a je potrebné ho zamietnuť. Z vyššie citovaných ustanovení zákona o rodine je zrejmé, že zákon o rodine upravuje len výkon rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Upraviť styk jedného z rodičov je preto možné len vo vzťahu k maloletému dieťaťu, pričom dovŕšením plnoletosti dieťaťa táto úprava styku stráca účinnosť. Osobitne je v rámci rodičovských práv a povinností upravená len vyživovacia povinnosť rodičov k deťom, ktorá trvá až do doby, kým dieťa nie je schopné samostatne sa živiť (§ 62 ods. 1 zákona o rodine). Dosiahnutím plnoletosti (ani inou časovou hranicou) teda vyživovacia povinnosť rodičov nezaniká. Pokiaľ dieťa z rôznych dôvodov nenadobudne schopnosť samostatne sa živiť, vyživovacia povinnosť trvá do smrti rodiča alebo dieťaťa. Žiadne ustanovenie zákona o rodine a ani iného právneho predpisu však neumožňuje upraviť styk rodiča s plnoletým dieťaťom, a to ani v prípade, že ide o dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím. Takéto rozhodnutie by nemalo oporu v zákone, preto súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Súd ďalej záverom poukazuje na to, že lustráciou bolo zistené, že Roland Gáspár doposiaľ nebol pozbavený ani obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, preto mu dovŕšením plnoletosti vznikla spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu (§ 8 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Je teda oprávnený vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti, a teda aj sám rozhodovať o tom, s ktorým z rodičov a v akom rozsahu sa bude stykať. Skutočnosť, že v jeho prípade ide o osobu s ťažkým zdravotným postihnutím na uvedené nemá žiaden vplyv.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Komárno (§ 357 písm. d) CSP a § 362 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).